

Opleiding Good Food

Module 4 Labels en certificering in de biosector

MODULE 4: LABELS

Voordelen van labels

- Meerwaarde voor communicatie: labels kunnen nieuwe klanten aantrekken
- Garanties voor de oorspong van een product, gecontroleerd door een onafhankelijk controle-organisme
- Verschillende labels, te kiezen in functie van de prioriteiten: bio, fair trade, Good Food...

MODULE 4: LABELS

Nadelen van labels

- Gelabelde producten zijn iets duurder (in sommige gevallen)
- Vrijwillig systeem: er bestaan zeer goede niet-gelabelde producten
- Verwarring tussen labels en publiciteit

MODULE 4: LABELS

MODULE 4: LABELS

4 voorwaarden voor een label

- 1) Gemakkelijk herkenbaar en expliciet
- 2) Gaat verder dan de wettelijke verplichtingen
- 3) Onderworpen aan een lastenboek
- 4) Onafhankelijke controle

MODULE 4: LABELS

MODULE 4: LABELS

Gemakkelijk herkenbaar en expliciet

Deze labels lijken aan te geven dat de producten gerecycleerd werden of gefabriceerd werden uit gerecycleerde materialen.

MODULE 4: LABELS

MODULE 4: LABELS

Gaat verder dan de wettelijke verplichtingen

Gaan niet verder:

Verplichte etikettering

Andere

MODULE 4: LABELS

MODULE 4: LABELS

Niet onderworpen aan een lastenboek

Awards

Labels van een specifiek merk

MODULE 4: LABELS

MODULE 4: LABELS

Geen onafhankelijke controle

Welke labels blijven nog over?

MODULE 4: LABELS

Goede labels

Bio

Goede werkomstandigheden

Vis

MODULE 4: LABELS

Goede labels

Verpakking

Andere

Diensten

MODULE 4: LABELS

INFOLABEL .BE

HOME A PROPOS COMMENT FONCTIONNE INFOLABEL? CONTACT TABLEAUX COMPARATIFS

NL

FR

Votre guide des labels de durabilité
et des produits durables

BIO-FAIR

ALIMENTATION

EMBALLAGES

PAPIER

PRODUITS D'ENTRETIEN

STYLE DE VIE

CONSTRUCTION

HORTICULTURE

APPAREILS ÉLECTRO

43 labels dans la catégorie alimentation

Cliquez sur un label pour une description détaillée ou choisissez une catégorie dans la colonne de gauche.

LABEL

**AGRICULTURE
BIOLOGIQUE**

*AB est un label français pour
l'agriculture biologique*

Alimentation

LABEL

ASC

*ASC est un label international
pour le poisson durable issu
de l'aquaculture*

Alimentation

LABEL

**INDICATION
GÉOGRAPHIQUE
PROTÉGÉE**

*Indication géographique
protégée est un label de
produits d'alimentation*

Alimentation

LABEL

**APPELLATION D'ORIGINE
PROTÉGÉE**

*Appellation d'origine protégée
est un label de produits
d'alimentation*

Alimentation

Ce site utilise des cookies pour vous assurer d'obtenir la meilleure expérience sur notre site [En savoir plus](#)

OK

://www.labelinfo.be/fr#search//29

MODULE 4: LABELS

Tendenzen voor de toekomst

Fusie labels: Europees biolabel, UTZ en Rainforest Alliance

Meer biologische productie en creatie van een bio plus label (Demeter?)

Nieuwe labels voor producten uit gerecycleerde materialen, voeding inbegrepen

Gebrek aan transparantie in de keten: labels bieden niet altijd een antwoord op dit probleem.

BIOLANDBOUW EN CERTIFICATIE

DE GROTE PRINCIPES VAN BIOLOGISCHE LANDBOUW

Gezond-
heid

Ecologie

Gelijkheid

Voorzorg

DE GROTE PRINCIPES VAN BIOLOGISCHE LANDBOUW

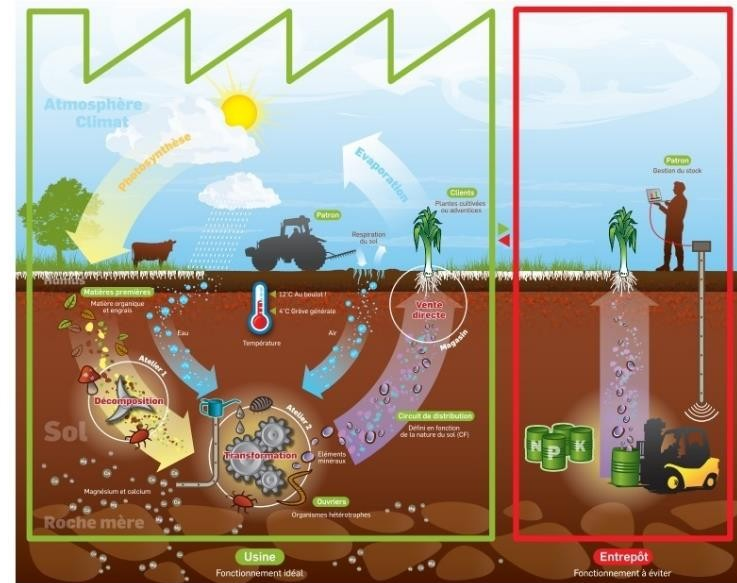
Gezondheid

Biologische landbouw moet de gezondheid van bodem, planten, dieren, mens en planeet ondersteunen.

DE GROTE PRINCIPES VAN BIOLOGISCHE LANDBOUW

Ecologie

Biolandbouw moet steunen op natuurlijke kringlopen en levende ecosystemen, zich aan hen aanpassen, ze imiteren en hen in stand houden.

DE GROTE PRINCIPES VAN BIOLOGISCHE LANDBOUW

Gelijkheid

Biolandbouw moet steunen op relaties die gelijke toegang tot de natuurlijke omgeving garanderen en iedereen gelijke kansen bieden.

Niet omgezet in criteria, toegepast volgens de cultuur van de onderneming

DE GROTE PRINCIPES VAN BIOLOGISCHE LANDBOUW

Voorzorg

Biolandbouw moet steunen op voorzorg en verantwoordelijkheid, voor de gezondheid en welzijn van de huidige en toekomstige generaties en het milieu.

OGM

EUROPESE REGLEMENTERING BIOLANDBOUW

WETTELIJKE BASIS

EUROPESE REGLEMENTERING SEDERT 1992

- Verordening EG 834/2007
 - Basisregels
 - **1/01/2022: nieuwe Verordening EU 2018/848**
- Verordening EG 889/2008
 - Toepassingsvoorschriften
 - **1/01/2022: wordt vervangen door uitvoeringsbesluiten en gedelegeerde handelingen**
- Regionale regelgeving
 - Besluit van het Waals parlement van 11 februari 2010
 - Besluit van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

REGLEMENTERING BIOLANDBOUW

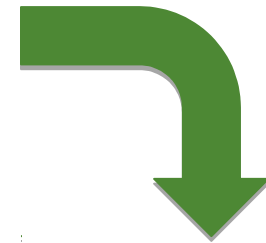
legt regels vast rond:

Plantaardige productie
Dierlijke productie
Conversie

Verwerking

Opslag, verkoop en
distributie

Een hoeve of bedrijf kunnen **GEMENGD** zijn: bio
EN conventioneel

REGLEMENTERING BIOLANDBOUW

Bio: betekent hetzelfde voor alle consumenten en producenten in de hele Europese Unie.

Gebruik van de term « bio » ou « biologisch » is wettelijk beschermd en gecontroleerd.

In alle talen, afkortingen, enz.

BioLogic

bio.

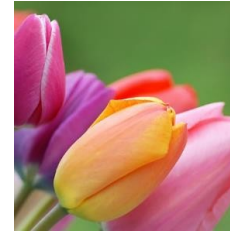
ORGANIC

PRODUITS
BIOLOGIQUES

 GoodFood

TOEPASSINGSGEBIED BIOREGLEMENTERING

- **Landbouwproducten**
 - Viskweek en honing inbegrepen
- **Verwerkte landbouwproducten**
 - Bestemd voor menselijke voeding
 - Bestemd voor diervoeder
- **Zaad en jonge planten**

BUITEN TOEPASSINGSGBIED BIOREGLEMENTERING

- Producten jacht en vangst wilde vis (bv. sardienen)
- Bemesting (mest, compost)
- Phytosanitaire producten (bv. tegen slakken)
- Schoonmaakproducten, cosmetica, textiel
- Restaurantsector (collectief en horeca)*
- Voeding voor gezelschapsdieren

* Ministerieel besluit rond communicatie bio in WG en BHG.

PRIMAIRE PRODUCTIE

PLANTAARDIGE BIOPRODUCTIE

1. Bemesting

Verbod op minerale meststoffen geproduceerd via chemische synthese

2. Gewasbescherming

Verbod op pesticiden geproduceerd via chemische synthese

Preventie > Interventie

3. Zaden en jonge planten

Bio > niet behandeld, niet GGO

4. Grondgebonden

Niet-grondgebonden teelt is verboden

Uitzondering: plantgoed, aromatische planten, kiemen (niet voor microgroenten), forceren witloof

DIERLIJKE BIOPRODUCTIE

1. Voeding

Bio (zonder GGO's, etc...)

Aangepast aan het voedingspatroon van de soort (grazen)

Streekgebonden voeder

2. Onderkomen

Buitenruimte verplicht

Aantal dieren volgens de oppervlakte

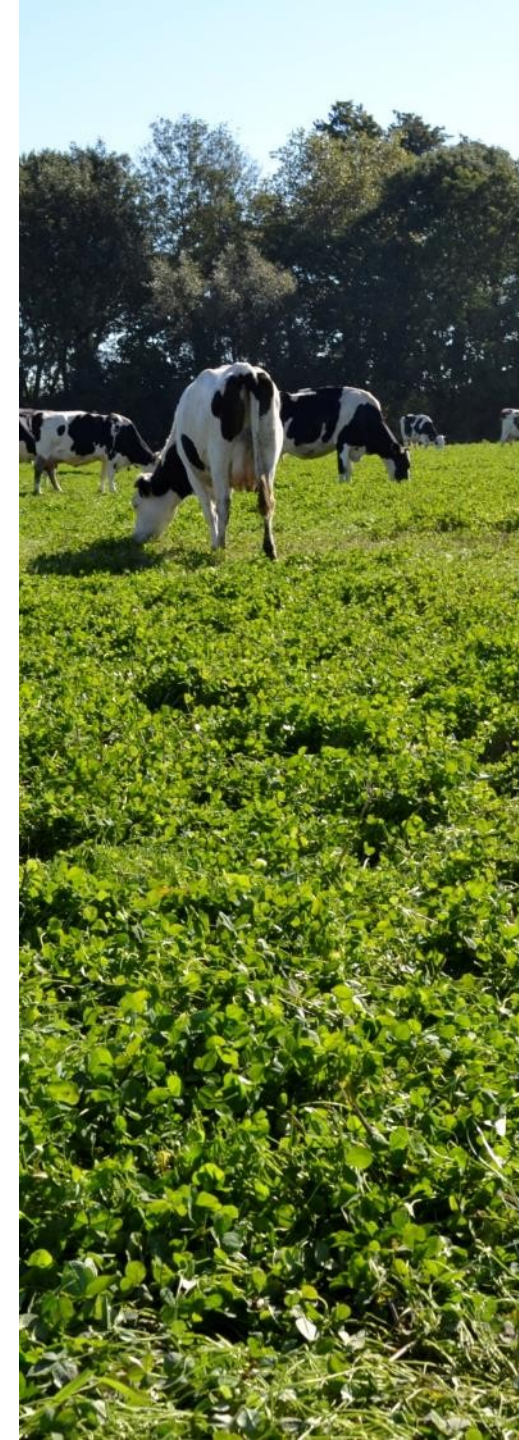
3. Gezondheid

Preventie > Interventie

Werpen van jongen

4. Grondgebonden

Aantal dieren per hectare beperkt

DIERLIJKE BIOPRODUCTIE

DIERLIJKE BIOPRODUCTIE

Bio	Conventioneel-industrieel
Binnen: 10 kippen/m ² (21 kg levend gewicht) Buiten: 4m ² /kip	20 kippen/m ² (42 kg levend gewicht)
Gekweekt tijdens min. 71 à 80 dagen	Gekweekt tijdens 34-42 dagen
Toegang tot buitenparcours wanneer: -T° > 0°C Tussen 10 uur 's morgens en zonsondergang	Zien bijna geen daglicht
Kooi verboden	Kooi toegelaten voor verkoop van eieren aan de industrie

CONVERSIE NAAR BIO

Respect regels bio van bij melding Percelen en veeteelt gecontroleerd

- Dieren en geassocieerde teelten: 2 jaar
- Eenjarige teelten: 2 jaar conversie van de grond voor in bio gezaaid wordt
- Blijvende teelten (fruitboomgaard): 3 jaar

VERWERKING BIO

GRONDSTOFFEN

Om biologisch gecertificeerd te worden:

- Moet een verwerkt product minimaal 51 % landbouwingrediënten bevatten (excl. water en zout)
- > 95 % van de landbouwingrediënten moeten bio gecertificeerd zijn

Max. 5%:

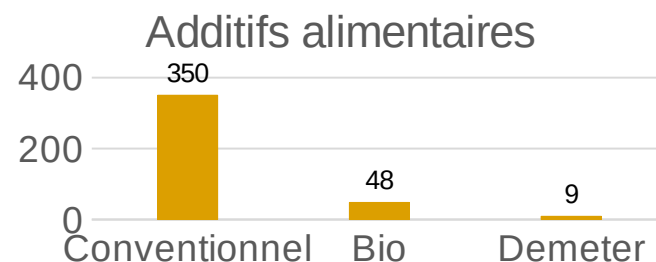
- Positieve lijst van ingrediënten die niet/nauwelijks biologisch verkrijgbaar zijn
- Toegestane additieven/technologische hulpmiddelen van landbouwoorsprong (bijv. olie voor de (bak)vormen, rozemarijnextract)
- Niet-biologische gist

GRONDSTOFFEN

Beperking additieven en technologische hulpmiddelen

Meer dan 300 additieven op de markt, slechts 52 zijn toegelaten in de biolandbouw

- Geen potentieel kankerverwekkende additieven
- Geen synthetische smaakstoffen of smaakversterkers
- Alleen natuurlijke en/of biologische smaakstoffen zijn toegestaan
- Geen synthetische zoetstoffen
- Geen synthetische kleurstoffen

GRONDSTOFFEN

Positieve lijsten van toegelaten additieven: voorbeelden

Code	Naam	Bereiding voedingsmiddelen		Bijzondere voorwaarden
		Plantaardig	Dierlijk	
*= landbouw- ingrediënten				
E300	Ascorbinezuur	X	X	Producten op basis van vlees
E440*	Pectine	X	X	Voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong: producten op basis van melk
E 250 ou E 252	Natriumnitriet of kaliumnitraat		X	Dit additief mag alleen worden gebruikt als bij de bevoegde autoriteit is aangetoond dat er geen technologisch alternatief bestaat dat dezelfde gezondheidsgaranties biedt en/of waarmee de eigenschappen van het product kunnen worden behouden. Nooit uitzonderingen in WG en Brussel

GRONDSTOFFEN

Andere toegestane stoffen

- Water
- Zouten
- Natuurlijke aroma's (synthetische aroma's verboden)
- Andere micro-organismen dan gist
- Kleurstoffen (alleen code op eierschalen of vleesstempel)
- Mineralen (met inbegrip van spoorelementen), vitaminen, aminozuren en micronutriënten, op voorwaarde dat het gebruik ervan in levensmiddelen voor dagelijkse consumptie "uitdrukkelijk bij wet is voorgeschreven" (bv. zuigelingenmelk...)

PROCÉDÉS

Bij voorkeur met de volgende methoden :

- **Biologisch**
- **Fysisch**
- **Mechanisch**

PROCÉDÉS

- **Ionisatie of bestraling is verboden**
- **De hydrogenering van vetten is verboden**
- **Het gebruik van nanopartikels is verboden**
- **De extractie van oliën**
 - Mechanische/fysische methoden, hetzij door koude of warme persing, hetzij door centrifugering
 - Verboden: chemische methoden waarbij oplosmiddelen worden gebruikt
- **De raffinage van oliën, suikers, enz.**
 - Fysische methode met stoom
 - Verboden: chemische raffinage met organische oplosmiddelen
- **Oenologie: minder methoden**

ETIKETTERING VAN EEN BIOLOGISCH PRODUCT

Moet in hetzelfde visuele veld op het etiket staan:

- **Het Europese label**

- **Het codenummer van het controle-organisme**
 - BE-BIO-01 Certisys
 - BE-BIO-02 Tüv Nord Integra
 - BE-BIO-03 Quality Partner
- **Vermelding van oorsprong: plaats van productie van de grondstoffen**
 - EU-landbouw **of** niet-EU-landbouw **of** EU/niet-EU-landbouw
 - Naam van het land van oorsprong van de grondstoffen (indien 98% van de ingrediënten daar vandaan komen)

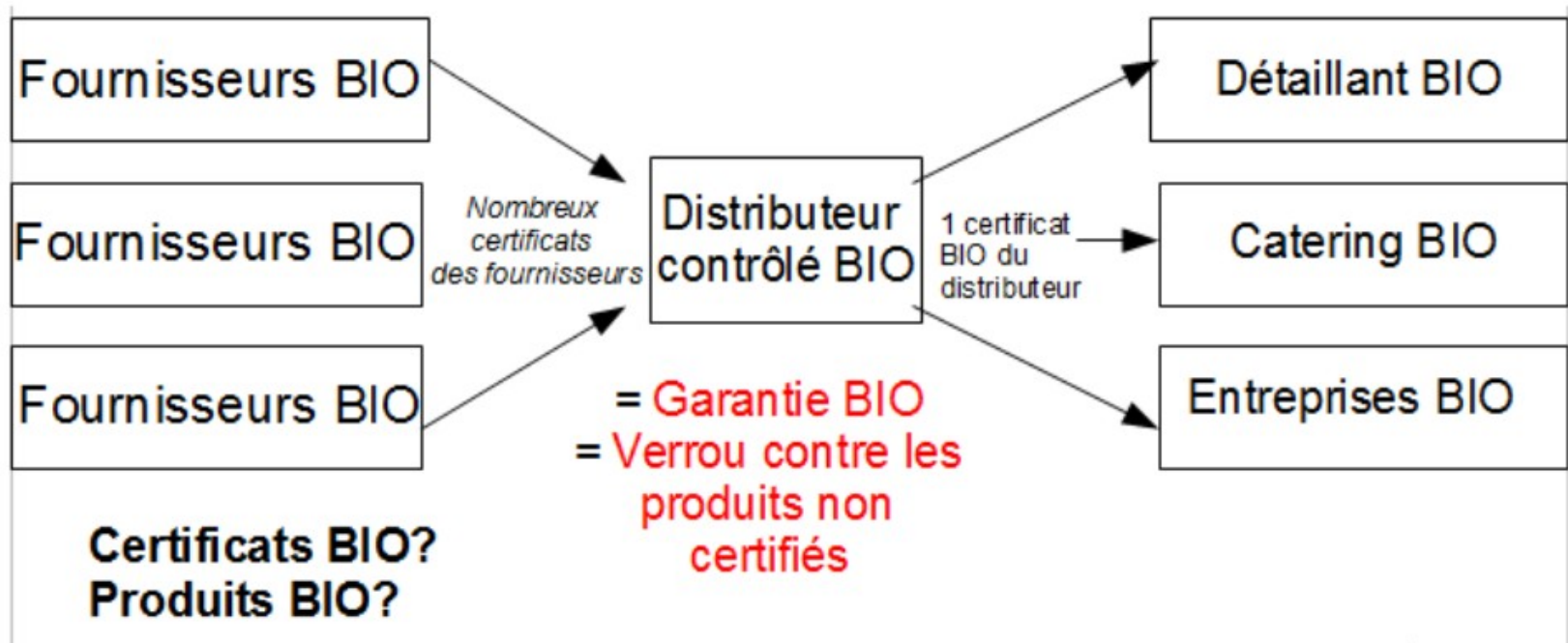
GEMENGDE VERWERKING

- verrichtingen in volledige series (scheiding in ruimte of tijd van biologische en niet-biologische verrichtingen)
- opslag van biologische en niet-biologische producten, gescheiden in ruimte of tijd
- maatregelen die nodig zijn om de partijen te identificeren en vermenging of verwisseling met niet-biologische producten te voorkomen
- registratie van alle verrichte bewerkingen en verwerkte hoeveelheden
- adequate reiniging vóór verwerking/opslag van biologische producten

DISTRIBUTIE BIOPRODUCTEN

CERTIFICERING VAN DISTRIBUTEURS

Distributeur: Marktdeelnemer die producten inkoopt en doorverkoopt zonder de verpakking of de etikettering ervan te wijzigen, en die zich bezighoudt met handel, distributie of groothandel. Alleen BtoB.

VERKOOPPUNT BIOPRODUCTEN

CERTIFICERING VAN VERKOOPPUNTEN

1. Uitsluitend aankoop voorverpakte biologische producten

- Vrijgesteld van controle en aangifte

2. Aankoop van biologische producten in bulk met een waarde van < 5000 € excl. btw/jaar

- Verplichting om de activiteit aan te geven bij het gewest
- Gratis

3. Aankoop van biologische producten in bulk met een waarde van > 5000 € excl. btw/jaar of indien verwante activiteit

- Verplichte certificering door een van de 3 controleorganen

HORECA EN COLLECTIVITEITEN

COMMUNIQUER SUR LE BIO

Sur vos menus,
sites internet,
devantures,
ardoises,
réseaux sociaux...

Pour communiquer auprès de vos clients sur le BIO dans votre restaurant/cantines/activité de traiteur, vous **DEVEZ** être certifié par un organisme de contrôle indépendant accrédité pour le bio en Belgique.

TUV Nord Integra
tuv-nord.com

Quality Partner
quality-partner.be

Certisys
certisys.be

OBLIGATION LÉGALE

- Arrêté ministériel bruxellois du 05/06/2013
- Arrêté ministériel wallon du 26/06/2012

J'ai du bio régulièrement dans mon menu

CERTAINS DE MES PLATS sont 100% bio

C'est à dire...

Un plat désigné et indiqué comme bio contient uniquement des ingrédients issus de l'agriculture biologique (même les épices), exception faite aux ingrédients non certifiables*.

Je peux communiquer sur mon/mes plat(s) bio.

Un POURCENTAGE de mes ingrédients est bio

C'est à dire...

Je fixe un **pourcentage d'achats en bio (minimum 15%)**. Les produits peuvent changer au cours de l'année mais le **montant** d'achat doit rester **fixe**.

Je peux communiquer sur mon pourcentage d'achats bio.

J'utilise des INGRÉDIENTS BIO

C'est à dire...

Toute l'année et dans toutes les préparations les produits sélectionnés doivent rester bio.

Je peux communiquer sur la liste des ingrédients sélectionnés en bio.

Je suis 100% bio

C'est à dire...

Tout ce que je vends est bio, exception faite aux produits non certifiables*.

Je peux communiquer sur mon restaurant bio.

*Produits non certifiables: poissons sauvages, produits de la chasse, sel...

J'ai du bio ponctuellement dans mon menu

J'utilise la certification ponctuelle pour vendre des repas bio dans le cadre d'**un événement ou un salon**. Je suis limité dans mes options: je dois automatiquement respecter les règles du **100% bio** lors de cet événement ou salon.

Le coût de certification est fonction de votre chiffre d'affaire et du type de certification choisie. Il varie entre 350 et 1.800€/an.

BIO CERTIFICERING: CONTROLE, KOSTEN EN STEUN

WIE CONTROLEERT BIO?

3 erkende controle-organismen in Brussel

CONTROLE IN BELGIË

Al meer dan 10 jaar een streng controlebeleid

- Controle ter plaatse: min. 1x/jaar bij alle exploitanten
- Staalname voor analyse op basis van risicoanalyse
 - 50-60% van de exploitanten/jaar
(door de EU opgelegd percentage: 5%)
 - Indien fraude wordt vermoed
- Onaangekondigde controle op basis van risicoanalyse
 - Tot 50-60% van de exploitanten (door de EU opgelegd percentage: 10%)
 - Versterkte controle in geval van inbreuk

HOE VERLOOPT EEN CONTROLE?

1. Administratieve controle

- facturen (de boekhouding)
- gegevens over de teelten

2. Bezoek aan het bedrijf

- de hele structuur wordt doorlopen (zelfs het niet-biologische deel)

3. Staalname voor analyse

- bodem & hele planten
- producten
- grondstoffen
- DNA-verzameling bij dieren

WAT KOST EEN CONTROLE?

Producent:

- Gekoppeld aan het aantal ha, het aantal dieren en het type teelt of gewas.
- Minimumkost: 380€/jaar

Verwerker/distributeur:

- Gekoppeld aan omzet via bioproducten
- Minimumkost: 907 € (650 € de 2 eerste jaren)
- Geen maximum

Verkooppunt

- Gekoppeld aan omzet bio in bulk
- Minimumkost: 250 € - max: 605 €

WAT KOST EEN CONTROLE?

Catering (restaurants en collectief)

- Gekoppeld aan omzet
- Kost tussen 350 en 1800 €/jaar

Tableau des tarifs pour la certification par plat/ ingrédient/ sur base du pourcentage :			
	CA Total < 340 720 €	CA Total entre 340 720 € et 681 440€	CA Total > 681 440€
Plat ≤ 1 fois par mois Entre 1 et 10 ingrédients Moins de 30 % achats bio	357 €	596 €	874 €
Plat > 1/mois ≤ 1/semaine Entre 11 ≤ 30 ingrédients Entre 30 et 70 % achats bio	596 €	874 €	1 311 €
Plat ≥ 1 fois par sem. (max2/jour) Plus de 31 ingrédients (max50) Plus de 70% achats bio	874 €	1 311 €	1 791 €

→ Si le chiffre d'affaires dépasse les **1 590 026 €**, il sera majoré de **56 €** par tranche de **113 573 €** de CA.

→ Si le chiffre d'affaires dépasse les **22 714 669 €**, il sera majoré de **34 €** par tranche de **113 573 €** de CA.

→ En cas de combinaison de 2 ou plusieurs systèmes repris ci-dessus, le tarif le plus élevé sera d'application.

STEUN VOOR BIOLANDBOUW IN WALLONIË

Enkel voor producenten

- Van 200 tot 900 € per ha (+150 € tijdens de conversieperiode)

	Kost	Steun
Tuinbouw 0,5 ha	380 €	450 €
Melkvee 80 melkkoeien 50 ha weidegrond 30 ha voedergewassen	1.500 €	14.400 €

BIOLABELS OP DE BELGISCHE MARKT

HET VERPLICHTE BASISLABEL IN BIOLANDBOUW

Het biolabel van de Europese Unie

- Verplicht op ieder voorverpakt voedingsmiddel
- Gratis

	Aantal gelabelden
Wallonië	2.576
Brussel	374
Vlaanderen	1.875
Totaal	4.825

ANDERE LABELS

Naast het Eurolabel kunnen ook nationale en privé-labels worden gebruikt op biologische producten.

- Geen officieel biolabel in België
- Privébiolabels

193 Belgische professionelen

68 producenten en verwerkers in Wallonië

18 Belgische producenten, verwerkers en distributeurs

BIOGARANTIELABEL

Belgisch

Betalend

Charter met duurzaamheidscriteria (op vrijwillige basis)

- Ecologisch: beheer water, energie, afval
- Sociaal: fair trade
- Economisch: rechtvaardige prijs voor producent en consument

LABEL NATURE & PROGRÈS

NATURE &
PROGRES

- Charter
- Participatieve controle
- 100 % biologische boerderij
- Natuurlijk: een productiemethode toepassen die trouw is aan de agrobiologie (bv. waterbeheer, biodiversiteit)
- Energie: afval- en energieverbruik beperken (bv. eco-bouw, recycleerbare en biologisch afbreekbare materialen)
- Sociaal: een eerlijke inkomensverdeling bevorderen en werken aan de instandhouding van een leefbaar platteland (bv. familiebedrijf, korte keten)
- Oorsprong: de voorkeur geven aan lokale en seizoensgebonden producten

DEMETER LABEL

- Biodynamische landbouw
- 100 % biologische en 100 % biodynamische boerderij
- Verplichting om herkauwers of paarden te hebben (uitzonderingen: tuinbouw, boomteelt, wijnbouw)
- 3 verplichte biodynamische bereidingen (min. 1x per jaar)
- Hoog niveau van dierenwelzijn (snavel of hoorns afkappen verboden)
- Diervoeder: 50 % moet van de boerderij komen en 2/3 moet Demeter gecertificeerd zijn
- Minder gebruik van koper: verboden in eenjarige teelten en maximaal 3 kg/ha in meerjarige teelten (6 kg in biologische teelten)
- Minder mest (112 kg N/ha >< 170 kg in biologische landbouw)
- Kosmische ritmes moeten zoveel mogelijk worden gerespecteerd
- Strikte beperking van additieven bij de verwerking

BUITENLANDSE LABELS OP DE BELGISCHE MARKT

MODULE 4: LABELS

Oefening

Denkoefening: hoe kan u labels integreren in uw werking?

Voor volgende week: uitwisseling van bedenkingen en discussie tijdens module 5